

ሰንበት ዘትንሣኤ

ሚያ 12 2006 ዓ.ም. (4/2/2014)

“ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር”

ዛቲ ዕለት ዐባይ ፋሲካ ተዝካረ ትንሣኤሁ ለመድኃኒነ

መዝሙር፡ ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር.. . . ።

ሎሚ አብ ሰማያት ዐቢይ ታሕንጎስ ኮይኑ እዩ፤ ምድሪ ከአ ብደም ክርስቶስ ተሓጺባ ፋሲካ ትገብር አላ፤ ትንሣኤኡ አብ ሰንበት ገበሮ ከም ነዳዲ እሳት ናብ ሲኦል ወረደ፤ አብኡ ነቲ ማዕጾ ሓጺን ሰበሮ፤ አብ ሳልሳይ መዓልቲ ንሞት ሰዓሮ ንኃይሊ ጸልማት አባረሮ ይብል።

ንባባት አብ ቅዳሴ ሮሜ 6:3-11 (1ቆር 5:6-8) (ቆላ 3:1-4)፤ 1ጴጥ 3:17-24፤ ግ.ሐ. 10:38-42፤ ማቴ 28:1-10 (ዮሐ 20:1-9).

ሰብከት፡ ቅድሚ ቅዳሴ ወተንሥኦ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃሕ እምንዋም፤ ወከመ ኃያል ወኃዳገ ወይን፤ ወቀተለ ጸሮ በድኅሬሁ። “ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ኻብ ድቃሱ ዚትንሥእ ሰብ ተንሥኦ፤ ከምቲ ነቢት ሰትዩ ዝዕንድር ጀግና ኾይኑ ተንሥኦ” መዝ። 78:65-66

ንባባት፡ ማቴ 28:1-ፍ፤ ማር 16:1-ፍ፤ ሉቃ 24:1-13

ሰብከት አብ ቅዳሴ፡ ዛቲ ዕለት እንተ ገብረ እግዚአብሔር፤ ንትፈሳሕ ወንትሓሰይ ባቲ፤ ኦ እግዚአ ኦድህንሶ። “እቲኦ እግዚአብሔር ዝገበራ ዕለት እዚኦ እያ፤ ብእኦ ንተሓጎን ባህ ይበለናን፤ ኦ ጉይታ ኦድኅናን” መዝ 118: 24-25።

ሎሚ ብዓለ ትንሣኤ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ነብዕል አሎና። እዚ ብዓል ዝዓበየን ዝኸበረን ብዓል አብ እምነትና እዩ። ካብ ኩሉ ትኣምራታት ትንሣኤ ክርስቶስ ዝዓበየ እዩ። ትንሣኤ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላኽ ከምዝኾነ የረጋግጸልና። ትንሣኤ ናይ ዓወትን ሓጎን ብዓል እዩ። ትንሣኤ ናይ ክርስቶስ ዓወት አብ ልዕሊ ኃጢአትን ሞትን እዩ። ትንሣኤ ብዓልና እዩ ከመይ ኢየሱስ ክርስቶስ ብትንሣኤኡ ካብ አርዑት ኃጢአትን ሞትን ነጻ አውጺኡና። ትንሣኤ ክርስቶስ ብኹሉ ዝሕድሰናን ሓደስቲ ፍጥረት ዝገብረናን እዩ። ትንሣኤ ሓዲስ ልብን ሓዲስ ሕይወት አብ መንፈስ ቅዱስን

ይህበና። ትንሣኤ እምብአር ናይ ሓደሲ ሕይወት ብዓል ስለ ዝኾነ ብዓቢ ሓበንን ክብርን ነብዕሎ ኣሎና።

ትንሣኤ ዓቢ ምስጢር እዩ። ንትንሣኤ ክርስቲስ እሞ ብኸምይ ንርእዮ ንርድኦን።

ቅድሚ ዓመታት ሓደ ናይ ከተማ መብራህቲ ምሽት ምሽት እናወልዐ ንዓመታት ኣብ ጸልማትን ኣስሓይታን ኣብ ዘለዎ ለይትን ከይሰልከየ ዝሰርሕ ሰብ ነበረ ንሱ ኣብ ዕላሉ “ሓንቲ መዓልቲ ሰልክይኒ ኣይፈልጥን” እናበለ ብምሉእ ሓጎስ ይዛረብ ነሩ። “ኩሉ ጊዜ ቀቅድመይ ዝመርሓኒ መብራሕቲ ኣሎኒ” ይብል ነሩ። ሓደ ክዛረብ ዝሰምዖ ኣብታ ናይ መወዳእታ ምስ በጻሕካ እንታይ ትገብር እናበለ ሓቲትዎ፡ “ድሕሪኡ ድኣ ምድሪ ይወግሕ” ኢልዎ ይብሃል።

ክርስቶስ ንኹልና ኣብቲ እናበርሄ ዝወግሕ ብርሃን ትንሣኤ ክንሳተፍ እሞ ከምኡ ክንበርህ ይደልዮና። ናይ ኩሉ እምነትና መሰረት ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ እዩ። ኩሉ ኣዕማድ እምነትና ኣብኡ እዩ መሰረቱ። ትንሣኤ ኣብ ሓዲስ ብርሃንን ሕይወትን እዩ ዘእትወና ሓንሳብ እንተ ተቐቢልናዮ መዓልትና በሪሃ ኣላ ማለት እዩ።

ኢየሱስ ብሓቂዶ ካብ ሞት ተንሢኡ እዩ? መን ዝርእዮ ኣሎ ክትንሥእ እንከሎ?

ኢየሱስ ክትንሥእ እንከሎ ወላ ሓደ ዝርእዮ የለን። ድሕሪ ትንሣኤ ዝተፈጸመ ነገራት ብምርኣይ ኢና ትንሣኤ እነረጋግጽ። ኢየሱስ ከምዝተንሥእ ዝሕብር ሰለስተ ነገራት ኣሎና።

- 1. **ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር፡** ቀዳማይ ናይ ትንሥኤ ክርስቶስ ሓባሪ ወይ መረጋገጺ “እቲ ኢየሱስ ዝተቐብረሉ መቓብር ጥርሑ” ጸኒሑ። ሓዲስ መቓብር እዩ ነሩ። ምስ ካልእ መቓብር ዘደናግር ኣይነበረን። ኣብኡ ሮማውያን ወተሃደራት ነሮም ንሶም እውን እቲ መቓብር ጥርሑ ከምዝነበረ መስኪሮም። ሓዋርያት ብዛዕባ ትንሣኤ ክርስቶስ ክሰብኩ እንከለዉ ወላ ሓደ መረጋገጺ ዝኸውን ካብቲ ሬሳ ኢየሱስ ወይ መቓብር ብናይ ካልእ ሰብ ሬሳ ኣየቕረቡን።

ሓደ ዛንታ ኣሎ ኣብ መንጎ ሓደ ሰባኻይ ወንጌል ክርስቲያንን ኣስላማይን ዝኾነ ክትዕ እምነት። እቲ ኣስላማይ ነቲ ሚስዮናዊ ከረጋግጸሉ ዝደለዮ እምነት ምስልምና ክሳብ ክንደይ ካብ ክርስቲያናዊ እምነት ከምዝበልጽ ከረጋግጸሉ ኢሉ፡ “ንሕና ንመካ ክንከይድ ከሎና እንተ ወሓደ ኣብኡ መቓብር መሓመድ ኣብኡ ዝተቐብረሉ ክንበጽሕ ንኸይድ ንስኹም ክርስቲያን ግን ንኢየሩሳሌም ክትከዱ እንከሎኹም ኣብ ጥርሑ ዝኾነ መቓብር ኢኹም እትኸዱ ወላ ሓንቲ ኣይትረኽቡን ኢኹም በሎ። እቲ ምስዮናዊ ነዚ ክምልስ እንከሎ “ሓቅኻ ኢኻ ንሱ ኸኣ እዩ እቲ ፍልልይና። መሓመድ መይቱ እዩ ኣብቲ መቓብሩ ከኣ ኣስከሬኑ ኣሎ ኣብ ክርስቶስ ግን ከምኡ ኣይኮነን ተንሢኡ እዩ ንሱ ኣብ ሰማይ ኣብ መንበር ክብሪ ተቐሚቱ እዩ ዘሎ ንሱ ንዘለዓለም ሕያው እዩ ኢሉ መሊሰሉ።

ኣብ ወንጌል መቓብር ጥርሑ ምጽንሑ ከም ሓደ ተመክሮ ምልክት ትንሣኤ ክርስቶስ ምዃኑ ይግለጽ። ኢየሱስ ተንሢኡ እዩ ኣብኡ የለን። እተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ብዙሕ ስምዒታትንን ተሃዋኽን ዝመለኤን እየን ነረን። ማርያም መግደላዊት መጀመርያ መቓብር ጥርሑ ምህላዉ ምስ ነገረት ነቲ ኹሉ ስምዒታት ፈጠራቶ። ካብ መቓብር እናጎየየት ተመሊሳ ሬሳ ኢየሱስ ኣብቲ ዝተቐብሮ ከምዘየሎ ነቶም ብፍርሓት ተቐቐሪሮም ዝነበሩ ካልእ ዘሰንብድ ወረ ኣምጺኦትሎም “ኣብርሲ ዘላታ ተወሰኻታ እዩ ነገሩ”። ምናልባት እዚ ንሳ ዝረኽበቶ ተስፋ ካብ ምቕራጽ ክመስል ይኸእል እዩ እንተ ኾነ ከምቲ ኢልዎ ዝነበረ ንጹር መልእኽቲ ዝሓዘ እዩ ተንሢኡ እዩ። ጴጥሮስን ዮውሓንስ እናጎየዩ ኣብ መቓብር ከይዶም እንተ ኾነ ከምቲ ዝበለቶ

መቻብር ጥርሑ ጸኒሑ። ጴጥሮስ መጀመርያ ነቲ ነገር ርእይዎ ድሕሪኡ የውሓንስ “ርእዩ አሚኑ”። ንሱ ኢየሱስ ከምዝተንሥኦ አሚኑ።

2. እተን አንስቲ ዝበልኦ ዘረባ፡ ካልኣይ ኢየሱስ ክርስቶስ ከምዝተንስኤ ዝሕብረና እተን አንስቲ ቀዳሞት ምስክር ትንሣኤ ከምዝኾና እዩ። ኩሎም ወንጌላውያን ኣብ ኣቀራርብኦም ይፈላለዩ እምበር ኩሎም ዝሰማግዑሉ ቀዳሞት መስክርቲ ትንሣኤ ደቀንስትዮ እየን። ኣብ ሴማዊ ባህሎ ዘረባ ደቀንስትዮ ዳርጋ ወጋ ኣይውሃቦን እዩ ከምቲ ኣብዚ እዋን ኣብ ገሊኡ ሕብረተ ሰባትን ሃገራትን ዘሎ። ኣብዚ ሓዋርያት ንትንሣኤ ክርስቶስ ብሓሶት ዝምህዝዎ ነሮም እንተ ዝኾኑ ናይ እተን አንስቲ ምስክርነት ኣይመጠቐስዎን እዮም። ትንሣኤ ኢየሱስ ዘይክሓድ ሓቂ እዩ ብናይ ዘረባ እተን አንስቲ ክናኣስ ዝኽእል ኣይኮነን። ኣብ ወንጌል ዮውሓንስ ማርያም መገደላዊ እያ እታ መጀመርያ ምስክር ትንሣኤ ክርስቶስ።

3. ናይ ሓዋርያት ምቕያር ወይ ምሕዳስ፡ ሳልሳይ ሓባሪ ትንሣኤ ክርስቶስ እቲ ኣብ ሓውርያት ክርስቶስ ዝተራእየ ተሓድሶን ለውጥን እዩ። ትንሥኤ ኢየሱስ ነቲ ሕማማትን ሞትን ኢየሱስ ጨሪሹ ፍሉይ ትርጉም ከምዝውሃቦ ገርዎ። ንሓዋርያት ኣብ መጀመርያ ዘሰንብድ ጥፍኣትን ስዕሪትን ኮይኑ ዝርኣዮም ዝነበረ ኣብ ሓዲስ ርድኢትን ግልጽትን ከም ዝሳገሩ ገርዎም። ተመክሮ ትንሣኤ ክርስቶስ ንሓዋርያት ንእምነቶም ከምዝጸንዕ ኣብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ገርዎም ሽዑ ሕይወቶም ጨሪሹ ለዊጥዎ። ኣብ መጀመርያ ከይእሰሩ ብፍርሓት ዘንቀጥቑጡን ለሚሶም ዝነበሩ ድሕሪ ትንሣኤ ጭሪሾም ተቐይሮም ብድፍረት ንትንሣኤ ዓው ኢሎም ክሰብኩ ጀሚሮም። እቲ ኣብ መስቀል ዝሞተ ኢየሱስ ብሕይወቱ ኣሎ ምስኦም ከምዘሎ ኣብ ኩሉ ክሰብኩ ጀሚሮም። ቦቲ ወሪድዎም ዝነበረ መንፈስን ጸጋን ወላ ሓንቲ ዘጠራጥር ኣይነበሮምን እንተ ኣድለየ ምእንትኡ ሕይወቶም ከሕልፉ እውን ሓንቲ ዘጠራጥር ኣይነበሮምን። ኣብ ጉዕዞ ስብከቶም ብዙሕ ጊዜ ተኣሲሮም ተሰጉሩንም ከምኡ ብኹሉ ተጸሊኦም እንተ ኾነ መጠን ዝተዋረድዎ ምእንቲ ክርስቶስ ዝያዳ ሓጎስን ዓወትን ይፈጥረሎም ነሩ። ንኹሉ እቲ ዝወርዶም ዝነበረ ግንፍዕን ውርደትን ምስቲ ናይ ኢየሱስ ኣተሓሓዞም ይርእይዎ ነሮም። ኣብ ሕማማቱ እንተ ተሳቲፎም ኣብ ሓጎሱ ከም ዝሳተፉ ርግጸኛታት ነሮም።

ኣብ ግብረ ሓዋርያት ኣብ ቀዳማይ ምዕራፍ ቅዱስ ጴጥሮስ መንፈስ ቅዱስ መሊእዎ ብድፍረት ንትንሣኤ ክምስክር ንርእዮ። እቲ ንኢየሱስ ሰለስተ ጊዜ ዝኸሓደ ሕጂ ብዓቢ ትብዓት ምስክረትን ንምስጢር ትንሣኤ ክገልጽ ንረኽቦ። ጸጋ ትንሣኤ ሓዳሲ ሓይሊ ኣለዎ።

ብርግጽ ትንሣኤ ክርስቶስ ዘረጋግጽ ነገራት የብልናን ብኣንጻሩ ኸኣ ከምዘይትንሥኤ ዘረጋግጽ እውን የብልናን ስለዚ ከም ቀደም ከምኡ ኢሉ ይነብር። ኣብዚ ትንሣኤ ክንብል እንከሎና እቲ ኣብ መስቀል ዝሞተ ሰውነት ተንሣኤ ሕጂ ይርኣ ኣሎ ማለት ኣይኮነን። ንትንሣኤ ዝረኣዮ የለን ምኽንያቱ ሓንቲ ዝርኣ የብሉን። ስቕለት ታሪኻዊ ሓቂ እዩ። ትንሣኤ ግን ናይ እምነት ሓቂ እዩ። ዝተንሥኤ ኢየሱስ ጨሪሹ ኣብ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት እዩ ኣትዩ። ኩሎ እቲ ድሕሪ ትንሣኤ ዝተጸሕፈ ነዚ እዩ ዝሕብር። ኣብ መጀመርያ ቦቶም ብቐረባ ዝፈልጥዎ እውን ኣይተለለየን፤ ኣብቲ ሓዲስ ሰውነቱ ኣብ ኩሉ ቦታት ነሩ እዩ።

ትንሣኤ ክነብዕል እንከሎና ነቲ ኣብተን ቀዳሞት መዓልታት ትንሣኤ ኢየሱስ ዝገጠመን ከምኡ ንሓዋርያት ዝገጠሞንን ንምዝካር ጥራሕ ኣይኮናን እነብዕሎ ንናይ ነፍስወከፍና እምነትን ኣብ ሕይወትና ዘስዕቦ ለውጥን ንምዝካር ኢና እነብዕሎ። ብዓለ ትንሣኤ ንፍጹም ተሓድሶ ኣብ ሕይወትና እዩ ዝሓትት። ከምቲ ንሓውርያት ዝቐየረ ብወገና ፍጹም ተሓድሶን ለውጥን ክንገብር

እዩ ዝሓትት። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ሓዲስ ሕይወት ኣብ ክርስቶስ ኩሉ ኣማናይ ክገብር ክኾኖ ዘለዎ ክገልጽ እንከሎ ናብ ሰብ ቆሮንቶስ ዝጸሓፉ ቀዳመይቲ መልእክቱ ደጋጊሙ የስተምህር።

ኣብ ፋሲካ ኣይሁድ ዝግበር ሓደ ልምዲ ኣሎ ነቲ ካብ ዝበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ቅድሚ ንፋሲክኦም ኩብዕሉ ምጅማሮም ንኹሉ ዝነበሮም ህብስቲ ይድርብይዎ እሞ ካብቲ ዘይበኹዐ ብሑቕ ዝተሰርሐ ህብስቲ ይትክእዎ። እቲ መባኹዕቲ ከም ሓደ ኣዕናዊ ነገር እዩ ዝርእ ነሩ ምክንያቱ ከኣ ኣብቲ ጊዜ ምብኳዕ ዝርእ ለውጢ ኣብ ብሑቕ ብምርኣይ እዩ። ቅዱስ ጳውሎስ ነዚ ከስተንትን እንከሎ ‘ቀኑብ መባኹዕቲ ንብዘሎ እቲ ብሑቕ ከም ዜብኩዎ ኣይትፈልጡን ኢኹም፣ ከምቲ ሕጂ ዘሎኹምዎ ዘይበኹዐ ሓዲሽ ብሑቕ ምእንቲ ክትኮኑ ነቲ ኣረጊት መባኹቲ ኣጽሪኹም ደርብይዎ፣ ከመይ ነንሸል ፋሲካና ክርስቶስ ተሠዊዑ እዩ፣ ስለዚ ቦቲ ኣረጊት መባኹዕቲ ወይ ብመባኹዕቲ እኮይን ሕሰምን ዘይኮነ ብዘይበኹዐ እንጊራ ማለት ብቕንዕናን ብሓቅን በዓልና ነክብር” (1ቆሮ 5:68) ይብል። ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ እንተተሳተፍና ኣብ ኩሉ ሕይወትና ቀጻሊ ለውጥን ሓዲስ መንፈስን እዩ ዝርእ። ቀዳሞት ክርስትያን ነዚ ብግብሪ ይርእይዎ ከምዝነበሩ ጽሑፋት ይነግሩና። ሎሚ እውን እዚ ክርእ ናይ ነፍሲ ወከፍና ሱታፊ ይሓትት። ክንልወጥ ክንሕደስ ናይ ኩልና ድለት የድሊ ከይደልና ለውጢ ተሓድሶ ክመጽእ ኣይክእልን እዩ። ክንኣምን ጥራሕ ኣይኮነን ዘሎና ነቲ እንኣምኖ ኣብ ግብሪ ክነርእዩ ክነብር ክንሰብኮ ኣሎና።

ስንበት ትንሣኤ እምነትና ኣብ ትንሣኤ ጥራሕ ዘተኮረ ክኸውን የብሉን፣ ምሉእ ሓጎስን ምስክሪነትን ኣብ ዝተንሥኤ ክርስቶስ ዝገልጽ ክኸውን ኣለዎ። ኣብ ናይ ሎሚ ቃል ኣምላኽ እንተ ረኣና ብዝያዳ ትኩረት ተዋሂብዎ ዘሎ ስብከትን ምስክርነትን ክልተ ቀንዲ ሓሳባት ኮይነን ንረክብን። “ንስኻትኩም ንትንሣኤይ መሰኻኽር ኢኹም” እናበለ ኣብ ኣእዛና ይድውል ኣሎ እቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ። ኣብ ትንሣኤ ብሓጎስ መሊእና እንብሎ ዝጠፍኣና ክንከውን ዘይኮነ ነቲ እነብዕሎ ክንሰብኮ ኣብቲ ርክብና ኸእ ክነርእዩ ይደልየና ኣሎ። ናይ ትንሣኤ ሓጎስ እንታይ ምጁኑ ምስ ካልኦት እንተዘይተ ተኻፊልናዮ ፍርቂ ፍርቂ ኣብዒልና ኣሎና ማለት እዩ። ናይ ሓደ ሓቀኛ ክርስትያን ሕይወት ነፍሲወከፍ ዕለት መዓልቲ ትንሣኣ እያ፣ ምስቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዕለት ዕልት ምጥግዝ እዩ ክኸውን ዘለዎ ሕይወቱ።

ሎሚ ብዓቢ ክብርን ሓጎስን “ክርስቶስ ትንሥኣ እሙታን በዓቢ ኃይሊ ወስልጣን፣ ኣሰሮ ለሰይጣን ኣግዓዞ ለኣዳም ይእዜስ ኮነ ፍሥሓ ወሰላም” እናበልና ካብ ልቢ ዝነቐለ ነብዕል ኣሎና። ኢየሱስ ምሳና ኣብ መንጎና ኣሎ። እዚ እዩ ናይ ሎሚ መልእኽቲ። እቲ ጥርሑ ዘሎ መቓብር ኣብቲ ዝተንሥኣ ክርስቶስ ዝሕብር እዩ። እቲ ጥርሑ ዝጸንሐ መቓብር ንማርያም መግደላዊን ንጴጥሮስን ዮውሓንስ ዘበሰረ ሎሚ ንኣና እውን ስፍራ እምነትና ኣብቲ ዝተንሥኤ ኢየሱስ ዝውለደሉ፣ እምነት እታ እምነ ኩርናዕ ኮይና ንስብከት ክንወፍር ዘበራትዓና እዩ። እምነት እታ እትሕድስን ነንፍስወከፍ ክርስትያን ኣብቲ ካብ ሕጂ ንድሓር ከም ቀደም ዘይኮነ ኣብ ሓዲስ ሕይወትን ርክብን ክነብር እትሕብር እያ። ምስ ክርስቶስ ተንሣእና ዝበለጸ ሓዲስ ዓይነት ሕይወት ክነብር መብጽዓ እንኣትወሉ እዩ። እዚ እዩ እቲ ሓዲስ ብስራት ንሎሚ።

ብሩኽን ቅድስና ዘምጽእ ትንሣኤ ይግበረልና ኩልና ብምነፈስ ተሓዲስና ሰላም ፍቕሪ ነጊሱ ኩልና ደቂ ትንሣኤ ኮና እንርከብሉ ብዓል ይግበረልና።

ብሩኽ ትንሣኤ

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ